

БЛИЖИ СЕ ДВАНАЕСТ ГОДИНА ОД ПОТПИСИВАЊА ДЕЈТОНСКОГ СПОРАЗУМА

Ускоро ће дванаест година од потписивања Дејтонског споразума. Стање у погледу државно-правног статуса Босне и Херцеговине се, рекао бих, драстично промијенило у односу на изворне принципе тог споразума, који је уједно постао и Устав Босне Херцеговине. Међутим, Босна и Херцеговина је и даље правни и политички провизоријум, који са аспекта свог унутрашњег друштвено-политичког уређења не може задовољити нити један од критерија који се од свих суверених међународно признатих држава тражи. Када је то познато, онда се поставља логично питање: може ли овако успостављена "држава", уопште, даље функционисати? Одговор је јасан: Босна и Херцеговина једино може опстати и функционисати само онако како је дефинисана и успостављена Дејтонским мировним споразумом. Све друго била би чиста авантура са несагледивим посљедицама.

Иако је међународно призната, Босна И Херцеговина, она још увијек, није "добровољно" призната од српског народа из Републике Српске. Такође, нема тог "трајног" признања ни од још једног конститутивног хрватског народа из Федерације Босне и Херцеговине.

Уз све ово, као пратећа и незаобилазна манифестација несређеног стања у Босни и Херцеговини је и претешка социјално економска ситуација у Републици Српској, као уосталом и у Федерацији Босне и Херцеговине. Немогућност бржег рјешавања државно-правног и политичког статуса ће додатно да одложи ургентно потребне реформе и, по свему судећи, неће зауставити дугогодишње пропадање земље.

ТЕШКА СОЦИЈАЛНО ЕКОНОМСКА СИТУАЦИЈА - КРИМИНАЛ И КОРУПЦИЈА

Репутација свих политичких лидера у Републици Српској, а самим тим и у Босни и Херцеговини стално опада. Генерално гледано, опада и интересовање народа и грађана за тзв. крупне политичке теме (држава, устав, нација, религија, језик итд.). Пажња народа и грађана све више се окреће социјалним и економским темама и питањима као што су: проблеми избјеглица, незапосленост, мале или скоро никакве плате, корупција, криминал итд. Ера "непролазног" патриотизма (од чега се не може живјети) све више се круни. Тога су свјесни (да ли?) и политички лидери.

Напаћеном, опљачканом и јадном народу свакодневно боду очи енормно богати ратни и поратни криминалци, тајкуни и лопови. Колико је корупција, криминал и лоповлук неизбјежно зло зависи од односа политичке елите према том питању.

Уколико су на најодговорнијим мјестима у власти поштени и стручни људи, који желе да дају свој допринос општем добру народа и грађана, и саме Републике Српске, онда је и степен криминала и корупције много мањи. Уколико су у врховима власти људи склони злоупотреби, желећи лично богаћење, онда су корупција и криминал, заправо, државни пројекат.

Створена је таква ситуација да институције које би морале бити у првим редовима борбе против корупције и криминала, саме представљају жариште корупције и стављају се у функцију логистичке подршке шверцу и криминалу. Ако би то било тако, а јесте: онда су корупција И криминал постали систем. То се нажалост, нама и догодило. Корупција и оволики обим криминала и лоповлука нису, дакле, никакав божији усуд или казна, већ пажљиво, годинама осмишљен, синхронизован и реализован пројекат крупних политичара, крупних тајкуна и новокомпонованих бизнисмена, крупних ратних и поратних криминалаца и лопова, са једним јединим циљем - како што више опљачкати и осиромашити сопствени народ и економију Републике Српске, а све у корист личног богаћења. Нажалост, и то нам се догодило.

Неки од тих политичара (бивши су, изгледа, већ заборављени) вјерују (самољубиво) да их је сам Бог послао да воде свој(е) народ(е). Нажалост, ни у Републици Српској, ни у Босни и Херцеговини, још на власт нису дошли људи који желе да служе народу (има изузетака, али они су врло ријетки). Читав низ година у Републици Српској је врло темељно уништавана правна држава, пословни и људски морал.

За свеукупни опоравак друштва биће потребна много јача центрипетална сила народа, која ће умањити досадашњу центрифугалну силу опште пљачке и грабежи, којом су се служили сви претходни врло уски кругови политичког естаблишмента, а који су били у јакој спрези са високо ранжираним лоповима. Само ако се обрачунамо са лоповима, онда би тек на тај начин могли да из опште пропасти и безнађа кренути у бољу и срећнију будућност: могли бисмо вратити достојанство и створити боље животне услове овом јадном и напаћеном народу.

Стални вапаји огромног броја сиромашних да им се помогне не допиру до оних до којих би требали, и оних који би морали рјешавати нагомилане проблеме народа.

КО УГРОЖАВА СРПСКИ НАЦИОНАЛНИ ИДЕНТИТЕТ У БИХ?

У свеопштем хаосу и безнађу у којем се налази цијела БиХ, додатну несрећу за све народе призивају, овђе и сад, повамфирене авети прошлости, које несмањеним темпом раде на стварању нове тзв. босанске нације (сиц!)?! Према том сулудом пројекту, најблаже речено, Срби би требало да се "босанизирају".

Али, сам термин "босански" или "Босанац", посматрано у контексту националног одређења, има много другачије и важније значење. Дугорочно гледано, није ли термин "босански" само ембрион и иду ли бошњачке интенције у правцу стварања нове, хибридне и непостојеће "босанске нације". Међутим, то је већ виђено, и то крајем 19, односно почетком двадесетог вијека, када је у тадашњој Босни и Херцеговини, која је била под Аустро-Угарском окупацијом, Бењамин Калај имао исти циљ: створити јединствену "босанску нацију". Иако окупирани, Срби из Босне и Херцеговине су и тада знали да се одбране од те пошести и сачувају свој национални идентитет и особености, па ће на основу тог историјског искуства знати то исто учинити и у овом, турбулентном политичком времену.

Пише: Славко Јовичић Славуј
субота, 02 фебруар 2008 15:04

У таквом амбијенту, постала је устаљена пракса да се у бошњачким средствима информисања, и у свим другим приликама, Срби називају "босански Срби". Нажалост, И неки медији у Републици Српској су прихватили термин "босански" и вежу га за српску и хрватску нацију, чиме он све више, неоправдано и код нас стиче право грађанства.

Можда то и не би било толико важно да се иза фразе "босански Срби" не крије нешто сасвим друго. У догледно вријеме атрибут "босански" би вјероватно остао сам, а оно Срби би се утопило у "Босанци", што је и основни циљ заговарача стварања јединствене "босанске нације", а преко тог термина и стварање "грађанске државе" БиХ?!

Али, с обзиром да не постоје тзв. амерички Срби, француски Срби, ирански Срби итд., исто тако: не могу се по било чијим жељама вјештачки стварати ни "босански" Срби. Тачно је само да постоје Срби који су рођени и који живе у Америци, односно Срби који су поријеклом из Америке, затим Срби који су рођени и који живе у Француској ...итд. Аналогно томе, идентична варијанта важи и за БиХ: ради се, у истину, о аутохтоним Србима који су рођени и који живе у Босни и Херцеговини и, с друге стране, Србима који су поријеклом из Босне и Херцеговине и који данас живе широм свијета. Такође, термин "босански" није могуће везати за нацију, јер шта је онда са "херцеговачким Србима": под условом да творци "босанске нације" нису предвиђели одвајање Херцеговине од Босне? У крајњој линији, атрибут "босански" има само одређено територијално значење, као уосталом: "семберски", "крајишки" итд.

То што се категорички супростављају утапању у "босанске Србе, истовремено не значи да се Срби, самим тиме, одричу и Босне и Херцеговине. Али, нема те цијене по којој би могли прихватити да и оно "босански" обавезно иде уз Срби, јер једноставно речено: Срби су Срби и никако не могу бити ни "они али ни ови", па на крају крајева, ни "босански".

НЕМА БУДУЋНОСТИ БЕЗ ПРОШЛОСТИ!

Без обзира што се у неком временском раздобљу историја многих догађаја понавља, она, иако је "учитељица живота", никада није научила Србе памети. Јер, да јесте, зар би Срби за само једну деценију скоро заборавили на догађаје који су претходили крвавом И трагичном рату. У поређењу тих догађаја са садашњим временом могу се јасно уочити велике сличности, а неки су чак и идентични.

Многи тзв. душебрижници, наводно забринути за судбину и будућност Босне и Херцеговине (поготово неки из међународне заједнице), Србе у Босни и Херцеговини стално упозоравају да се не враћају у прошлост, већ да се окрену ка будућности. Било би то донекле и разумљиво, само да нам ти исти нису "зацементирали" садашњост, у којој трпимо свакојаке увреде и неосноване оптужбе за све недаће у бившој и садашњој Босни и Херцеговини.

Тако, данас, у свакодневној комуникацији, и на сваком мјесту, Бошњаци (свеједно да ли су у питању политичари или "обични грађани") за српски народ вежу термине: "агресори", "геноцидни", "фашисоидни"... Република Српска (опет се мисли на српски

народ) је "геноцидна творевина" итд.

Јасно је, дакле, да се таквим настојањима Србима покушава наметнути колективна амнезија и брисање из сјећања њихове вјековне и славне прошлости. На све начине покушава се створити таква атмосфера, да се постојање Срба у Босни и Херцеговини рачуна тек од "протекторског газдовања" високог представника Босном и Херцеговином: почев од оног првог, другог, трећег, четвртог и ко зна колико ће их још бити? Баш чудно, као да су Срби сами пројектовали и програмирали своју, углавном трагичним догађајима и страдањима саткану, пребогату прошалост у Босни И Херцеговини.

Уосталом, нема начина да се Срби из Босне и Херцеговине одрекну својих славних предака, почев од Светог Саве, па све до оних из недавне прошлости који су крвљу сопственог народа обезбиједили и омогућили опстанак Срба, у земљи сталног српског страдања.

И баш зато, да бисмо лакше разумјели садашње вријеме, морамо се вратити на неке догађаје из предратне Босне и Херцеговине. Огромне сличности из тог времена и данас могу се уочити на сваком кораку. И не само то: даљи текст мора послужити да напоскон раскинемо са многим заблудама у које смо врло често и сами олако упадали, а из њих смо се извлачили са тешким ранама и трагичним посљедицама. Вријеме је да напоскон отворимо сва чула И да једном за свагда спознамо, прије свега, сопствене грешке, а да потом такве, евентуалне, многобројне замке И предуприједимо, које нам други постављају. Са импровизацијама свих врста, а што је својствено и иманентно Србима, мора се одмах прекинути.

ОТВОРИМО СВА, ПА И ОНА НАЈБОЛНИЈА ПИТАЊА!

У вечини случајева Срби многе ствари окрећу наопачке, односно наглавачке. Сликвито речено, бавимо се сређивањем поткровља зграде у којој живимо и максимално исцрпљујемо на његовом уређењу, а да претходно, уопште, нисмо учврстили и провјерили статичку издржљивост темеља. Дакле, темељи су бит и суштина и одатле се мора кренути. Другим ријечима, морамо изналасити најбоље механизме и начине како да оснажимо и уређујемо нашу Републику Српску, која је само дио Босне и Херцеговине, коју признамо за државу само ако наша права у тој БиХ неће бити угрожена!?

Вријеме је да отворимо сва, па чак и она најболнија и најтежа питања која се тичу стварања, настанка и опстанка Републике Српске. Доста је сталних покушаја да се пред неким и од неког непрестално бранимо. Вријеме је да се од свих насртаја на Републику Српску, а тиме и на српски народ, једном и засвагда и одбранимо - аргументима, чињеницама и истином, уважавајући све демократске принципе у вођењу српске националне политике, наравно, не на штету других народа.

Србима се данас, више него икад до сад намећу неприхватљива рјешења и на сваком кораку "заврћу уши". Неправедно се оптужују за све и свашта. У свим тим приликама нарушавају се, како колективна, тако и индивидуална људска права и слободе једног

народа. Србима се и кад износе истину, као по правилу, опет спочитава екстремизам, национализам и шта све не?

Од Срба се тражи потпуна кооперативност и, углавном, извршавање онога што им се ултимативно нуди, по принципу: "узми или остави" и то без могућности за било какав додатни маневар. Је ли то, онда, демократија? Није ли то доминација најбројнијег (бошњачког) народа, потпомогнутог неким трећеразредним међународним "дипломатама" који у земљама из којих долазе ни у сну, ни један од тих захтјева које постављају пред Србе, никада не би покушали провести у ђело.

То је напросто слика садашње позиције Срба у Босни и Херцеговини, који су безброј пута до сада рекли да за себе траже: онолико права и власти колико имају и друга два народа. И ништа више, али ни мање од тога. Међутим, они који би Србе трабали да разумију и подрже у њиховим легитимним захтјевима и правима, у већини случајева остају глуви и ниједи. Како онда даље, ако добро памтимо и знамо шта нам се догодило у врло блиској прошлости?

ДО ИСТИНЕ - САМО ИСТИНОМ!

Ближи се деценија и по, након избијања крвавог рата у БиХ и по свему судећи, нема ни наговјештаја да отпочиње слагање кључних коцкица у мозаик узрока и повода за његово избијање, трајање и, исто тако, трагичан епилог. Императив је то и неодложив задатак да бисмо боље разумјели садашњост.

Но, да би се више свјетла бацило на догађаје из тог времена неопходно је прићи једној много озбиљнијој, свеобухватнијој и објективнијој анализи свих релевантних дешавања с почетка посљедње деценије двадесетог вијека.

С обзиром да на овом пољу, са нивоа научних институција, како Републике Српске, тако и оних са простора бивше СФР Југославије, није много урађено, онда ту "одговорност" на себе преузимају објективни и непристрасни медији, односно поједини аутори који су били аутентични свједоци и савременици тог времена. Уосталом, то је наше легитимно право и обавеза.

Превасходни је интерес цјелокупне јавности да сазна и дође до истине о још непознатим чињеницама, које су обиљежиле то вријеме, вријеме преоптерећено сталним националним тензијама и турболентним политичким осцилацијама. Такође, интерес је и медија да се баве истином. Медији (посебно се то односи на оне из Републике Српске и оне који су "на државним јаслама") морају, или би бар требали, да из потпуне дефанзиве пређу у сферу истраживачког новинарства.

Опречне су и потпуно супростављене "истине", које се већ деценију и по пласирају у јавност, онако и оним редом како то коме одговара. Наравно, већином је опређељујући фактор национална припадност њихових аутора.

Пише: Славко Јовичић Славуј
субота, 02 фебруар 2008 15:04

Многи "знањем потковани" политички и војни аналитичари, "експерти и научни радници", ипак, не могу да побјегну од националне припадности и пристрасности, нити да објективно изнесу своје виђење свега оног што се дешавало у ратном вихору на просторима Босне и Херцеговине.

Бјежећи из клишеа само националног, као и од дневно-политичких потреба, аутор овог текста узима себи за право да изнесе и своје мишљење у вези са неким битним дешавањима из тог времена, а која су, показале се касније, имала тешке и трагичне посљедице, које су точак историје потпуно окренуле и које су у суноврат и агонију гурнуле све народе у Босни и Херцеговини. То право, које писац ових редова "приписује" себи, проистиче и из тога што је, стицајем разних околности, у многим и пресудним догађајима за БиХ, био један, а негђе и једини свједок.

КАРАКТЕР РАТА У БИХ?

Данас се, поред низа огромних проблема који притишћу Босну и Херцеговину, највише "ломе копља" и воде сталне полемике око тога какав је био карактер рата у Босни и Херцеговини, иако је то Дејтонским споразумом јасно дефинисано. Стално потезање овог питања и разноразне спекулације у вези са њим, држе Босну и Херцеговину у перманентном стању страха и грозничавог ишчекивања шта ће бити сутра?

Одржавање такве атмосфере и стално затезање већ пренапрегнутих "националних струна", не доприноси толеранцији и разумијевању међу народима у Босни и Херцеговини. Посебно је то изражено у бошњачкој јавности и псеудоелитним бошњачко-научним круговима, као и у појединим "експертским институцијама", које долазе из међународне заједнице, а које заступају тезу да је рат у Босни и Херцеговини био геноцидни и агресорски?.

Бјелосвјетски "логистичари" и лобисти за општу муслиманску ствар - напосто се утркују у "бљубању само своје истине", попут тзв. "Међународне кризне групе", разних "бораца за људска права" и сл. Сви они имају своје "поуздане и провјерене" изворе у лику "Хјуман рајтс воча", те "Комитета за заштиту угрожених народа" и на тим њиховим информацијама, далеко од збивања у Босни и Херцеговини - граде своје стратегије за непрекидну сатанизацију српског народа. Додатну конфузију у све ово уноси и Хашки трибунал који, излазећи из оквира својих надлежности, настоји дати и свој печат на свеукупна ратна збивања на просторима бивше СФРЈ. Ово илуструју оптужнице и пресуде које се изричу само Србима за наводни геноцид.

Из Федерације БиХ, са многих јавних и званичних мјеста, почев од муслиманских "ратника", медија, научника и политичара свакодневно стижу приче да су Срби починили "геноцид" и извршили "агресију" над муслиманским народом.

Срби, пак, истина слабашним гласом, кажу да је рат у Босни и Херцеговини био одбрамбени, односно отаџбински и грађански. Тај глас мора бити много јачи и продорнији.

Пише: Славко Јовичић Славуј
субота, 02 фебруар 2008 15:04

Шта се, у ствари, крије иза оваквих, ипак, искључиво националних конструкција и препарирања непобитне истине? Може ли се са овим претешким бременом прошлости и форсирањем, односно натурањем само "моје, односно наше националне" истине ићи у срећнију будћност? Још је већа опасност прихватити само "њихову истину", јер напосто - истина је једна и нећељива и на њу – истину -нико нема ексклузивно право.

Како је онда могуће након свега што се догодило, а и сад се догађа (само у "миру"), градити "заједничку државу" Босну и Херцеговину и може ли она, оваква каква јесте, уопште и функционисати без међународног старатељства? Како је, и да ли је могуће помирити потпуно различите ставове, када се зна да нема ама баш ни једног јединог Бошњака, Хрвата или анационалног "Србина" из Федерације БиХ (о повратницима у Републику Српску да и не говоримо) који није за укидање Републике Српске?

С друге стране, нема ни једног јединог Србина из Републике Српске који би био за предратну Босну и Херцеговину и који би дозволио стварање и успостављање унитарне државе Босне и Херцеговине.

Ту су незаобилазни и "они трећи" из међународне заједнице, чије свакодневне активности иду и одвијају се у смјеру "навођења воде на бошњачко - хрватски млин", не водећи рачуна да су за Србе у Босни и Херцеговини претешка оба ова "млинска камена" (бошњачки и хрватски). Срби ни по коју цијену не смију дозволити да се, не дај Боже, нађу између? Ако би се то српском несмотреношћу и догодило, онда би сасвим било јасно: ко би био продукт и резултат "мултиетничког дробљења и мљењења"?

Искуства те врсте нажалост, имамо и на претек, скоро цијели прошли вијек.

БИО ЈЕ ГРАЂАНСКИ РАТ!

И заиста, да би се дошло до праве "дефиниције" карактера рата у Босни и Херцеговини, претходно се морају много шире сагледати сви аспекти његовог почетка, односно УЗРОЦИ, МОТИВИ и вријеме, затим укупна тадашња политичка клима, као и све посљедице трагичних ратних сукоба на просторима бивше Босне и Херцеговине.

Није довољно само рећи да је рат на овим просторима почео искључиво због сецесионистичких и сепаратистичких тежњи тадашњег муслиманског и хрватског политичког вођства у Босни и Херцеговини, као ни због претензија муслиманског политичког и војног естаблишмента за стварањем прве исламске државе на Балкану.

Сам почетак и узрок рата се, такође, не могу изоловано "везати" (као што се то данас чини) за првомартовски терористички чин 1992. године, када је на Башчаршији, у центру Сарајева, убијен српски сват, Никола Гардовић. Њега је убио муслимански злочинац - Рамиз Делалић "Ћело". Није спорно да је и овај злочин допринио почетку рата, али остати само на овоме било би то, ипак, поједностављено гледање на стварне, односно круцијалне догађаје и разлоге који су довели до крвавог рата у Босни и Херцеговини.

Сличности и разлике: РС и БиХ од прије десет година

Пише: Славко Јовичић Славуј
субота, 02 фебруар 2008 15:04

Исто тако, не може се остати само код чињенице, која је потпуно тачна - да су у Босни и Херцеговини ратовали сви против свих: Муслимани против Срба, Хрвати против Срба, Хрвати против Муслимана, Муслимани и Хрвати заједно против Срба, те Алијини Муслимани против Абдићевих Муслимана. Није довољно да рат у Босни и Херцеговини, само због тога, добије карактер грађанског, националног и вјерског рата.

А да би се расвјетлио претходни рат у Босни и Херцеговини, његов настанак мора се довести у контекст укупне политичке и војне ситуације у тадашњој заједничкој држави СФРЈ, а поготово у амбијент тадашње Босне и Херцеговине.

Јесте да ово појашњење захтјева много ширу елаборацију, али она је управо неизбежна да би се чињенично доказао узрок рата, а чињенице ће развијањем показати да се радило о ГРАЂАНСКОМ И ВЈЕРСКОМ РАТУ.

Само на изглед, ради се о баналаном разлогу, али он је суштински и потпуно тачан: РАТ у Босни и Херцеговини почео је због најдемократскијег достигнућа цивилизације - "ЈЕДАН ГРАЂАНИН, ЈЕДАН ГЛАС".

За овакву констатацију морају се у обзир узети сљедећи параметри и анализирати неколико кључних ствари из којих се издваја следеће:

- предратни национални састав становништва у БиХ,
- настајање (оснивање) првих националних странака у БиХ,
- први општи и вишестраначки избори у БиХ,
- сецесионизам бивших република СФРЈ,
- муслимански, хрватски и српски национални интереси у БиХ,
- поћела власти између националних странака на нивоу Републике БиХ,
- коалиција "братских странака" СДА и ХДЗ,
- политичке прилике у том времену у БиХ,
- међународни фактор инволвиран у судбину Републике БиХ,
- "агресија" на БиХ - да или не?
- рат, трајање, исход и његове последице,
- Дејтонски мировни споразум.

НАЦИОНАЛНОМ "ЕКСПЛОЗИЈОМ" - ДО ДОМИНАЦИЈЕ

Последњи попис становништва у Босни и Херцеговини обављен је од 01. до 15. априла 1991. године. Резултате пописа ни једна званична и надлежна институција у Босни и Херцеговини никада није верификовала. Остале су одређене оправдане сумње у вјеродостојност многих података до којих се дошло.

По том попису, националну структуру становништва у Босни и Херцеговини чинили су: 1.905.018 (43,7%) Муслимани, 1.364.363 (31,3%) Срби, 752.063 (17,3%) Хрвати, 239.777 (5,5%) Југословени и 93.685 (2,2%) остали. Босна и Херцеговина је укупно бројала 4.354.911 становника. (Овђе недостаје попис становништва општине Купрес, али могу послужити упоредни подаци пописа из 1981. године. Према националој структури они су

Сличности и разлике: РС и БиХ од прије десет година

Пише: Славко Јовичић Славуј
субота, 02 фебруар 2008 15:04

изгледали овако: 10.098 укупан број становника, од чега 5.169 Срба, 3.947 Хрвата, 745 Муслимана и 337 осталих).

Да би се схватила демографска експлозија једног (Муслимана) и смањење броја друга два народа (Срба и Хрвата), ево и упоредних података пописа становништва према националној структури из 1971. и 1981. године у Босни и Херцеговини.

Према попису из 1971. године у Босни и Херцеговини је укупно било 3.746.111 становника, од чега: 1.482.430 Муслимана, 1.393.148 Срба, 742.491 Хрвата, 43.796 Југословена и 54.246 осталих.

Само 10 година касније (1981. године) Босна и Херцеговина је укупно бројала 4.124.256 становника, од тога: 1.630.033 Муслимана, 1.320.738 Срба, 754.140 Хрвата, 326.316 Југословена и 89.029 осталих.

Из ових података о националној структури становништва у Босни и Херцеговини сасвим је видљиво да је муслимански народ у БиХ за само 20 година (1971. - 1991. године) доживио највећи могући прираштај од 422.588 становника, док је код друга два народа - Срба и Хрвата обрнут случај. Тако је Срба у односу на 1971. годину (када их је било 1.393.148) 20 година касније (1991. године) било 28.785 мање (!?!). Исти случај је и код хрватског народа. Хрвата је 1991. године у односу на 1971. годину било 20.785 мање (!?!).

Овакав национални састав имао је пресудан значај у каснијим потезима муслиманског политичког вођства, на челу са "оцем муслиманске нације" у Босни и Херцеговини, Алијом Изетбеговићем. Истини за вољу, муслимани су своју вјерску заједницу промовисали у нацију амандманима на Устав СФРЈ 1971. године, још у вријеме Цемала Биједића. Југословенски устав из 1974. године је то и званично верификовао. Али то је ирелевантно за појашњење предратне и ратне улоге аутора "Исламске декларације", Алије Изетбеговића.

НАЦИОНАЛНЕ СТРАНКЕ КАО СРЕДСТВО ДОМИНАЦИЈЕ

Добро је познато да је прва основана, чисто национална странка у Босни и Херцеговини била Странка демократске акције (СДА), која је радила у илегали и легално је формирана 26. маја 1990. године. Након тога, основана је Хрватска демократска заједница (ХДЗ), тачније речено формиран је огранак те странке у Босни и Херцеговини, чија је матица била у Хрватској. Посљедња национална странка у Босни и Херцеговини основана је 12. јула 1990. године, а названа је Српска демократска странка (СДС). Вријеме и редосљед настајања "демократских" странака, за каснији развој политичких односа у Босни и Херцеговини је био врло битан, скоро пресудан фактор.

На првим општим и вишестраначким изборима у Босни и Херцеговини надмоћно су побиједиле националне странке. И дан данас се чују приче да је у то вријеме постојала и функционисала коалиција три националне странке (СДА, ХДЗ и СДС), што није тачно.

Само један заједнички циљ ове три националне странке је остварен, а он је био рушење тадашњег комунистичког режима у Босни и Херцеговини. Послије тога, никад више те странке нису биле на истом задатку, а као један од низа доказа јесте чак и тај што до избијања рата никад нису успјеле да међусобно пођеле власт, нити да поставе своје кадрове на нивоу Босне и Херцеговине.

Посебно се то односи на кадрове СДС-а који су били изложени сталним опструкцијама странака СДА и ХДЗ. Потпуно супротни програми ових странака никад нису довели до јединства и трипартитне коалиције.

КОНСТИТУИСАЊЕ ВЛАСТИ У БИХ!

Послије већ поменутих општих и вишестраначких избора у Босни и Херцеговини (18. новембра 1990. године) и побједе националних странака, успостављена је законодавна власт, тј. формирана је Скупштина Босне и Херцеговине, која се састојала из два вијећа:

- Вијеће грађана од 130 посланика и,
- Вијеће општина које је бројало 110 посланика.

Тако се новоизабрани Парламент Босне и Херцеговине састојао од 240 посланика. У тој Скупштини СДС је партиципирао са својих 70 посланика, још два Србина су били чланови СПО-а, док су се у странци Реформских снага налазила још четири српска посланика. Битно је нагласити да Срби у овој институцији нису имали ни цијелу трећину својих представника (процентуално у Скупштини је било 31,5 % Срба), што је за Србе у каснијим догађајима бити погубна чињеница. У истом Парламенту СДА је имала 86, а ХДЗ 45 посланика.

Након конституисања Скупштине Босне и Херцеговине укупно је одржано 10 заједничких сједница Парламента (овим сједницама присуствовао је цјелокупни посланички састав, Срби, Муслимани и Хрвати). И то је све што се могло назвати заједништвом у Босни и Херцеговини.

Због немогућности остваривања српских националних интереса, у таквој констелацији снага, СДС се повукао из заједничког парламента. И поред тога, настављено је одржавање сједница муслиманско-хрватске скупштине и укупно је одржано пет таквих тзв. крњих скупштина. У истом раздобљу, потпуно одвојено, одржано је и пет сједница Клуба српских посланика који је касније прерастао у Скупштину српског народа, чиме су били створени сви услови за конституисање Српске Републике Босне и Херцеговине, што се и догодило. Ова чињеница има посебну тежину, јер се након тога Србима у Босни и Херцеговини стално спочитава да су се залагали за стварање "Велике Србије", а сасвим је видљиво и недвосмислено доказано да су Срби, уставним конституисањем Српске Републике Босне и Херцеговине, били далеко од "Велике Србије". Српска Република Босна и Херцеговина је проглашена 09. јануара 1992. године у Сарајеву, у згради Парламента Босне и Херцеговине.

Пише: Славко Јовичић Славуј
субота, 02 фебруар 2008 15:04

Аутор овог текста је по службеној дужности био присутан свим овим сједницама, укључујући и оних пет сједница крње Скупштине Босне и Херцеговине. Интересантно је напоменути да је тим крњим сједницама предсједавао предсједник Скупштине Босне и Херцеговине Момчило Крајишник.

У извршној власти, тадашњој Влади Босне и Херцеговине, од њених 25 чланова, осам је било српске националности, чланова СДС-а. Илустративно је да су Срби и овђе имали мање од једне трећине својих представника. Од конституисања Владе Босне и Херцеговине, па до избијања рата, одржана је 161 сједница Владе, са преко 5.400 тачака дневног реда.

Са ове временске дистанце није могуће тврдити да се на сједницама Скупштине, односно Владе Босне и Херцеговине, није расправљало о неким чисто српским питањима и интересима, али могу стопостотно тврдити да ни једно, и буквално речено, најбезазленије српско питање није добило подршку "свезаних застава", односно коалиције СДА и ХДЗ. Добром и синхронизованом мајоризацијом, коалиција СДА и ХДЗ гушила је све српске националне интересе. Шта се онда, након свега, могло очекивати и шта је Србима који су, очигледно је били у мањини, било чинити? Једини и тада могући начин институционалне борбе за опстанак Срба и заштите виталних српских националних интереса било је оснивање српске владе, која је на једној од наредних сједница и формирана у облику српског Министарског савјета.

РАСТУРАЊЕ И РАЗБИЈАЊЕ СФРЈ!

Већ на самом почетку рада Скупштине Босне и Херцеговине, због дијаметрално супротних и непомирљивих националних интереса Муслимана и Хрвата с једне и Срба с друге стране, било је сасвим јасно да ће Муслимани и Хрвати преко својих странака (СДА и ХДЗ) чинити све да се Босна и Херцеговина издвоји из уставно-правног и територијалног устројства тадашње заједничке државе СФРЈ. Док је национални интерес Срба био опстанак Босне и Херцеговине, или барем српског народа у саставу још постојеће државе - Југославије.

Плима сецесионизма, сепаратизма и насилног издвајања била је већ добрано захватила Словенију и Хрватску и несмањеном жестином је надирала и унутар саме Босне и Херцеговине. Тај талас је једноставно био незаустављив, и већ тада се могла предосјетити заједничка несрећа, која ће, слиједом наредних догађаја, као пожар захватити цијелу Босну и Херцеговину и све њене народе.

"СУВЕРЕНА" БИХ - ПО СВАКУ ЦИЈЕНУ!

На једној од сједница крње Скупштине Босне и Херцеговине (14. октобра 1991. године) коалиција муслиманских и хрватских странака је, без уважавања српских националних интереса, донијела и изгласала Декларацију о сувереној и независној Босни и Херцеговини. Послије такве одлуке српски посланици напуштају заједнички парламент и у њега се више никада нису вратили. Исте те године (1991.) муслиманско-хрватска

Пише: Славко Јовичић Славуј
субота, 02 фебруар 2008 15:04

скупштина је крајем децембра упутила захтјев Европској унији за међународно признање "суверене, јединствене, нећељиве и независне" Босне и Херцеговине.

На сједници крње скупштине, одржаној 25. јануара 1992. године, у раним јутарњим часовима (око 6 часова), без присуства Срба, донесена је Одлука да се посљедњег дана фебруара (29) и 01. марта одржи референдум о самосталности БиХ.

Никада нико није, а мораће, институционално извршио ревизију свих догађаја из тог времена, напосто због чињенице да је од укупног муслиманског и хрватског гласачког тијела излазак бираћа на тај фамозни Референдум био 108%?! Такав "риплијевски" одзив је несхватљив, без обзира на тадашњи систем гласања. Није било никакве контроле избора, радило се о једнонационалним, страначким саставима бирачких одбора, вршено је заокруживање и српских бирача. Све у свему, од укупног бирачког тијела у тадашњој Босни и Херцеговини, иако Срби нису гласали, резултат је био: више од 64,5 % гласало је за самосталност Босне и Херцеговине. Но, треба нагласити да ни тај проценат није задовољавао уставни проценат од преко двије трећине потребног позитивног изјашњавања.

Све до данас стављена је тачка на тај случај! Али, мораће се разоткрити све махинације око овог референдума, јер неспорна је истина да је и референдум такође био, један од кључних узрока избијања рата. Ово се мора урадити, ако ништа друго, а оно бар да би српска страна избјегла "накнадну памет", те да би се све коцкице сложиле у мозаик карактера рата. То се мора урадити, не само због садашњих генерација Срба, већ и оних које ће доћи.

СРБИ У БЕЗНАЂУ!

Већ је раније речено да је, као одговор на муслиманско-хрватски сепаратизам и сецесионизам, 24. октобра 1991. године - Клуб српских посланика прерастао у Скупштину српског народа у Босни и Херцеговини. На тој конститутивној сједници донесена је и Одлука да се 09. и 10. новембра 1991. год. организује и спроведе национални Плебисцит за останак Срба из Босне и Херцеговине у СФРЈ. Од велике је важности податак да је на одржаном Плебисциту био скоро стопостотни одзив Срба, да је на њему гласало 1.513.000 српских гласача и још близу 50.000 из других народа.

Уочљив је несразмјер укупног броја српске популације (попис становништва из 1991. године је показао да је тада било 1.368.000 Срба у БиХ), у односу на број гласача изашлих на Плебисцит. Али, и ово је индикативан примјер трагедије српског народа у Босни и Херцеговини, јер се из вида не смије изгубити податак да је након Другог свјетског рата, па све до почетка овог, Босну и Херцеговину напустило преко 500.000 Срба. То је чињено из разно разних разлога, попут смишљених колонизација, планског расрбљавања Босне и Херцеговине, све у циљу разбијања компактног српског националног корпуса. Међутим, ипак су и ти расељени и протјерани Срби, као држављани Босне и Херцеговине, узели учешћа и изашли на српски Плебисцит.

Важно питање је и зашто су Хрвати у Босни и Херцеговини заједно са муслиманима изашли на референдум?

Један од разлога био је и тај што су Хрвати, као приоритетан задатак, имали на уму да са cjеловитом и сувереном Босном и Херцеговином увуку "своје цвијеће, браћу муслимане" у било какву уставну и територијалну организацију (унију, федерацију или конфедерацију) са Хрватском. Уз овај, веже се и онај неизбјежни и заједнички циљ Муслимана и Хрвата да се Босна и Херцеговина издвоји из СФРЈ и тако заједничка држава потпуно разбије и растури. Како је донијета одлука о изласку Хрвата на референдум о самосталности БиХ, односно какво је било хрватско понашање и улога у институцијама система, као и ван њих ? Шта се све догађало у кулоарима и "тајним" паузама у вријеме засиједања Скупштине и Владе Босне и Херцеговине (биће више говора неком другом приликом)? Одговори и на ова питања ће, такође, бацити више свјетла на узроке рата у БиХ.

О понашању "међународног фактора", односно о учешћу у свему овоме разних посредника типа Геншера, Мока, Цимермана, Кола и других, све је познато.

Њихова улога у разбијању СФРЈ и "душебрижничка борба" за самосталну Босну и Херцеговину је немјерљива.

АГРЕСИЈА НА БИХ?

Муслимани се стално и жестоко залажу да претходни рат прогласе агресијом СР Југославије на Босну и Херцеговину. Своја настојања поткрепљују и тужбом против СР Југославије код Међународног суда правде у Хагу, желећи тако доказати међународни сукоб, из којег би, по њима (Муслиманима), проистекла и ратна одштета за Босну и Херцеговину. Агресије на Босну и Херцеговину је заиста било, али не онако, и у оној мјери и облику како то настоје доказати Муслимани, већ се та агресија огледа у чињеници да се у муслиманским војним и паравојним формацијама борило на десетине хиљада Сангжаклија, дакле држављана СФРЈ. У агресији на Босну и Херцеговину учествовало је и хиљаде муџахедина из исламских земаља, који су се борили за муслиманску кључну ствар - стварање прве исламске државе у срцу Европе. У овоме се огледа та агресија на Босну и Херцеговину, и она је извршена на српску компоненту БиХ, односно Републику Српску као ентитет Босне и Херцеговине. У прилог овој констатацији иде и преко 10.000 противзаконито пођељених БиХ пасоша натурализованим "држављанима" Босне и Херцеговине.

КО ЈЕ ЗАПОЧЕО "НЕИЗБЈЕЖНИ" РАТ У БИХ?

До рата у БиХ дошло је због катастрофалних и погубних одлука, прије свих, вође Муслимана - Алије Изетбеговића. Он је као предсједник СДА, а уједно и предсједавајући тадашњег Предсједништва БиХ, добро знао да су Срби у Босни и Херцеговини у мањини, и све што није хтио прихватити на нивоу заједничке државе, СФРЈ (због већинског

српског народа), форсирао је и настојао спровести у Босни и Херцеговини. Алију Изетбеговића, дакле, није било "страх" Срба из Босне и Херцеговине, јер су Муслимани заједно са Хрватима чинили огромну већину народа у Босни и Херцеговини. Таквом већином, односно мајоризацијом и, само наизглед, најдемократскијим правом "један грађанин један глас", Изетбеговић је могао (бар је он тако мислио) остварити вјековни сан Муслимана о стварању исламске Босне и Херцеговине. Поред паралелних припрема за рат (о томе неком другом приликом), занемарујући постојање, конститутивност и државотворност српског народа у БиХ, не бирајући средства за остварење свога циља, Алија Изетбеговић је, нажалост, успио извући Босну и Херцеговину из састава СФРЈ. Наводно, било га је страх "Велике Србије"? СУШТИНА ЦИЈЕЛЕ ПРИЧЕ ЈЕ У ТОМЕ ШТО ЈЕ АЛИЈА ИЗЕТБЕГОВИЋ СВОЈ СТРАХ ОД "ВЕЛИКЕ СРБИЈЕ" ПРЕБАЦИО НА СТРАХ СРБА ОД ИСЛАМСКЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ.

"СУВЕРЕНА БИХ" ДА - МИР НЕ!

Рат у Босни и Херцеговини није почео 04. или 06. априла 1992. године, како је то желио доказати Алија Изетбеговић. Ова констатација, да је тачна, ишла би у прилог Алији Изетбеговићу, јер би он онда имао потпуни алиби да је рат у Босни и Херцеговини почео мјесец дана након "легалног референдума". И сам Алија Изетбеговић је у више наврата истицао да се он лично залагао за одлагање рата до - послје референдума.

Међутим, ни ово није тачно, јер је рат у Босни и Херцеговини почео још 14. октобра 1991. године, када је у Скупштини Босне и Херцеговине, Алија Изетбеговић иза говорнице рекао ону чувену реченицу: "ЗА СУВЕРЕНУ БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ, ЈА САМ СПРЕМАН ЖРТВОВАТИ И МИР! ТОМ РЕЧЕНИЦОМ АЛИЈА ИЗЕТБЕГОВИЋ ЈЕ ЗАПОЧЕО КРВАВИ ГРАЂАНСКИ РАТ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ. Послје тога није се дуго чекало, и у истом мјесецу (октобар 1991. године) дошло је до потезања обарача. Сасвим је свеједно ко се нашао у тој улози, сигнал је, то је потпуно јасно, дао Алија Изетбеговић. Војне и паравојне фаланге Републике Хрватске напале су територију Босне и Херцеговине, односно подручје око Требиња у Херцеговини још 01. 10. 1991. године. То се догодило пола године прије референдума, и, како је Алија Изетбеговић волио рећи - међународног признања Босне и Херцеговине.

Све напријед речено мора се имати у виду да би се рат у Босни и Херцеговини и његов карактер могли назвати - ГРАЂАНСКИМ РАТОМ.

НИЈЕ СРПСКИ ЋУТАТИ!

Српска страна и надлежне институције Републике Српске морају, као прилог овој констатацији, одговорити и на сљедећа питања:

-колико је Срба изгубило живот у овом грађанском рату, укључујући ту војнике и цивиле, жене, ђецу и старце,

- колико је остало трајних ратних и цивилних инвалида,

Сличности и разлике: РС и БиХ од прије десет година

Пише: Славко Јовичић Славуј
субота, 02 фебруар 2008 15:04

- колико је било концентрационих логора у које су били затварани Срби и колико је тих несрећника у тим логорима, на најсвирепији начин ликвидирано,
- колико је вјерских објеката и српских цркава порушено, спаљено и опљачкано од стране Муслимана и Хрвата.
- ко је уистину вршио "етничко чишћење" (анализирати попис становништва из 1991. године и виђети садашњу демографску структуру? (Мора се направити једна компарација, а као примјер наводимо три кључна града у Републици Српској - Бања Лука, Пале и Требиње, које су муслимани аутобусима и без икаквих губитака напустили и сад се безбрижно, безбједно и несметано враћају у те средине. Док, рецимо, из три града под контролом тзв. Армије БиХ - Сарајева, Зенице и Тузле, Србима није био дозвољен одлазак због наводне "мултиетничности и безбједности"? У тим су градовима Срби узимани и држани као таоци, а потом затварани у многобројне концентрационе - логоре смрти. Тешко да ће икада бити утврђен тачан број звјерски поубијаних Срба у Алијиним "мултиетничким градовима". Суштинска разлика је између самовољног и безбједног муслиманског и хрватског напуштања српских територија, у односу на немогућност Срба да напусте просторе под контролом муслиманских војних и паравојних формација. Ко је онда, заправо, чинио "етничко чишћење" и које су посљедице и једног и другог дешавања?),
- анализирати најезду Муслимана Санџаклија на Босну и Херцеговину, чиме је, пред и у току рата, у многим чисто српским градовима потпуно промијењена национална и демографска структура становништва. (Индикативан је примјер предратне Илиџе, једне од најразвијенијих општина у предратној Би Хи једној од пет у тадашњој СФР Југославији. Ако се погледа попис становништва у овој општини из 1971. године, виђеће се да су, од укупно 29.452 становника - Срби имали огромну већину, а само 20 година касније по попису становништва из 1991. године, тај примат већинског народа на Илиџи су преузели Муслимани). Од укупно 67.438 становника, Муслимана је било 28.937 (43%), Срба 25.061 (37,2%), Хрвата 6.914 (10,3%), Југословена и осталих 6.490 (9,5%). Нажалост, није само Илиџа доживјела овакву судбину, то се, прије рата много перфидније радило и не може се рећи да је само рат утицао на промјену демографске структуре становништва у БиХ.

ТРАГИЧНИ СРПСКИ УСУД!

Низ је и других ствари које су везане за, или које су допринијеле настанку и почетку рата у Босни и Херцеговини.

Морамо се подсјетити да смо тек 2.000. године, 55 година након Другог свјетског рата, захваљујући професору Драгољубу Лукићу, сазнали о трагедији и именима око 20.000 страдале козарачке српске ђеце. Али, све док постоје ентузијаста као професор Лукић, те доктор Милан Булајић, за очекивати је да се нешто позитивно догађа, и да ће се дешавати за Србе. Тај терет не смије пасти само на појединце, ентнузијасте, већ српски национални интерес у оваквој Босни и Херцеговини, прије свих, морају бранити и

заступати највише политичке, културне и историјске институције из Републике Српске.

ЧИЈИ ЈЕ ЈЕДИНИ ЦИЉ - УКИДАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ?

Неспорно је да ће бројчана надмоћност једног од народа и у будућности имати пресудну улогу у Босни и Херцеговини. Дугорочно гледано, то и јесте трајна опасност за Србе у Босни и Херцеговини. Већ је речено да је због доминације једних (Муслимана), а потом удруживањем двојице (Муслимана и Хрвата) против једног (Срба) и дошло до рата у БиХ. Ако се у будућности спријечи стално пријетећа доминација било ког, над било којим другим народом, дејтонска, али само таква БиХ могла би имати будућност. Сасвим је извјесно да Бошњаци и Хрвати никад неће одустати од свог заједничког циља - укидање Републике Српске и стварање унитарне Босне и Херцеговине. То је напросто тако, па ко издржи?

Да се подсјетимо, Срби су, позивајући се на конститутивност народа, у тадашњој Скупштини БиХ, тражили да се уведе Вијеће народа ради заштите виталних српских националних интереса. Предлагали су и кантонизацију Босне и Херцеговине, затим равноправност писма и језика и још низ кључних ствари које су, изгледа, тек данас актуелне, а форсирају их и предлажу управо они (Бошњаци и Хрвати) који су 1991. године одбијали сваку помисао да прихвате и уваже оправдане и легитимне српске захтјеве. Но, Срби, и поред спремности на многе концесије и компромисе, за неопходни дијалог нису могли пронаћи ни једног саговорника. Коалиција (Муслимани и Хрвати), преко свезаних застава ("шаховнице" и "звјезде са полумјесецом"), већ је функционисала, и за трећег (Србе), ни у једној варијанти, није било мјеста.

Данас је сваком грађанину у БиХ сасвим јасно да мир у Босни и Херцеговини одржава и чува међународна заједница. БиХ политичари, заморени сталним промјенама "страначких дресова", у задње вријеме мијењају улоге и засад успјешно играју улоге "демократа, правдољубаца, мултиетничара" и сл. Како је то могуће, када су им различити национални циљеви и интереси?

ГРАЂАНСКА ДРЖАВА БИХ - НОВА ПОДВАЛА БОШЊАКА!

И данас, као и у вријеме од прије више од једне деценије, стално нам се покушавају наметнути нови "политички типови", који би преко "тројанског коња" да нам поново потуре неке "Југословене" (сада "Босанце"), оличене у лику и (не)ћелу Ејупа Ганић(и)ја. Ти "типови" долазе углавном из већинског, бошњачког народа, који у овом времену препуном тензија, много "лукавије, модерније и демократскије" наступају и у Босни и Херцеговини и који заговарају тезу о стварању грађанске државе. Заправо, ради се о мамцу који би требали прогутрати Срби и Хрвати, као малобројнији народи у Босни и Херцеговини. Јер, модел тзв. грађанске државе у оваквој Босни и Херцеговини није ништа друго до - нова замка ("да се Власи не досјете") у којој би "грађанску" доминацију, опет имао најбројнији народ (Бошњаци). Зато и сви покушаји и идеје о стварању "јединствене босанске нације" - не могу имати никакву реалну и остварљиву визију. По

свему судећи, то ће остати само бошњачка фикција, јер Срби су, изгледа, напоскон почели мислити само својом главом.

ОПОМЕНЕ ИЗ ПРОШЛОСТИ - НАУК ЗА БУДУЋНОСТ!

Само памћењем, поштовањем и уважавањем српске пребогате, често трагичне прошлости и традиције, схватањем колико-толико подношљиве садашњости и планирањем срећније будућности: Срби у Босни и Херцеговини немају разлога да се било чега стиде или да се било коме извињавају за заједничку несрећу која је задесила све народе у БиХ. Срби себи више не смију дозволити да упадају у замке које им стално постављају и потурају, како домаћи, тако и "инострани фактори". Крајње је лицемјерно и цинично оптуживати Србе да су они реметилачки фактор и да су српски интереси уперени против интереса других народа, а тиме и међународне заједнице. Срби се напоскон морају окренути себи и рјешавању својих националних питања, не ускраћујући то право и другим народима. И шта је спорно ако Срби воле свој народ и своју Републику Српску, а притом не мрзе друге. То је у овим временима, још несрећеног стања у Босни и Херцеговини, чак и пожељно. Опомена из прошлости мора бити наука за будућност - "САМО СЛОГА СРБИНА СПАСАВА".

НАПОМЕНА:

Резултати пописа становништва и национална структура за 1991. годину преузети су из Статистичког билтена број 219 из маја 1991. године, које је издао тадашњи Републички завод за статистику, Социјалистичке Републике Босне и Херцеговине. Осим података пописа из 1991. године из билтена су преузети и упоредни подаци пописа становништва за 1971. и 1981. годину.

Овај текст сам написао још 2000-те године за потребе једне међународне организације. Измјене су само учињене ради дистанце од скоро дванаест година од потписивања Дејтонског споразума, а седам година од дана када сам написао овај текст. Ништа у њему нисам кориговао, нити прилагођавао садашњем тренутку. На читаоцима је да процјене јесам ли тада био управу и да ли овај текст може носити и садашњи датум?